Kürt-szó

A Vikár Sándor Zeneiskola-Alapfokú Művészeti Iskola és a Zenekultúra Támogatásáért Alapítvány lapja

2022. május – 31. szám

IDEI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL

Kapkodom a fejem és szelektálok, hiszen idén sem unatkoztunk, meganynyi esemény és történés van a hátunk mögött. Szelektálok, ugyanis minden rendezvényről nem lehet írni; nem könyv, hanem iskolaújság szerkesztése a feladat. Természetesen ami késik, nem múlik, kiváló háttéranyaga lesz iskolánk majdani jubileumi kiadványának.

Intézményi és egyéni sikerekről adunk számot. Beszámolók készültek nagyobb rendezvényekről, országos eseményről, kiállítási anyag készítéséről, tehetségpont működésünkről. Kiváló cikkfordítást olvashatunk, megismerkedhetünk egy holland zeneszerző életútjával, munkásságával. Érintjük a fenntarthatóság témakört, remek könyvkiadványt ajánlunk, gyerekek élményeit olvashatjuk kirándulásról, versenyről, vagy akár arról, miért jó zeneiskolásnak lenni, és beszélgetünk iskolánk volt intézményvezető-helyettesével.

Nagy munka egy újság összeállítása. Mégis örül a szívem, mert a régi arcok, vagyis a kedves kollégák között – akik eddig mindig időt, energiát, gondolatokat áldoztak a megjelenést támogatva – új alkotót is üdvözölhetünk. Végezetül, de nem utolsósorban itt vannak a gyerekek, a legfontosabbak, akik nélkül ez a szám nem lenne olyan, mint amilyen lett: gyönyörű.

Szabó Tünde Júlia
intézményvezető-
helyettes,
az újság szerkesztője

KIHAGYHATATLAN VOLT

Folyamatosan ez a gondolat járt a fejemben a Bencs Villában látott-hallott beszélgetős, zenés est után. 2021. szeptember 21-én, **A hallgatható kortárs zene** című előadáson az ózdi születésű, számos rangos díjat magának tudható **Kerek Gábor Közeledő** zeneszerző volt a vendége **Tamás Attilának** a Vikár Sándor Zeneiskola intézményvezetőjének, a Móricz Zsigmond Színház zenei vezetőjének.

Attilát általában kérdezni szokták, vele készül riport, felvétel, de most ennek az ellenkezője történt. Nehéz feladat, valljuk be, szükséges a rutin, hiszen hiába dolgozza ki a forgatókönyvét a kérdező, bármilyen fordulat közbejöhet, ami megzavarja magát a szituációt, az összeállított kérdések sorát. Kutakodva az emlékeim között, eszembe jutott, hogy 2016 tavaszán a Magyar Televízió tehetségkutató műsora kicsik korcsoportjának győztesét Boros Misit hívtuk meg, hogy a XIV. Országos Zongoraverseny ünnepélyes megnyitóján zongorázzon. Ezen az eseményen Attila mikrofont ragadott és a 12 éves tehetséggel párbeszédet folytatott a színpadon mindenki nagy örömére, hiszen igazán kedves, hangulatos beszélgetés tanúi lehettünk. Ugyanezt tapasztaltam a zeneszerzői est alatt is. Hangulatos volt, könnyed, oldott, baráti. Barátok. Elmondásuk szerint a két főszereplő 21 éve ismeri egymást. Szakmailag és barátilag is számos eseményt, programot, koncertet tudhatnak maguk mögött.

A közönség soraiban ültünk mi, a kapcsolódási pontok. Zenésztársak, kollégák, további barátok, volt tanulók, jelenlegi tanulók. Többedmagammal közös élményekről adhatunk számot, hiszen együtt léptünk fel, együtt muzsikáltunk éveken keresztül Attilával és Gáborral is. Iskolánk tanárai tanítják Gábor műveit tanulóiknak, akik ezen kortárs darabokat előszeretettel adják elő versenyeken, hangversenyeken. Emellett én fölöttébb szerencsésnek érzem magam, ugyanis a szerző három ősbemutatóján brácsáztam, sőt, az egyik művet kérésünkre szóló brácsára írta *Viola iocus* címmel, melyet 2015-ben adtunk elő kedves zongorista kolléganőmmel, Tirpákné Lizák Teodórával. Iocus nem más, mint tréfa. És immáron Kerek Gábor Közeledő műveit ismerve, hallgatva az est beharangozó kérdésére válaszolva miszerint milyen a mai „komoly” zene, a zeneszerző maga válaszolta meg – nem hiába van a komoly szó idézőjelben –, hogy az ő esetében vicces, tréfás. Egyik mestere szerint maradjon olyan szerző, mint amilyen most, egyfajta bohóckodó alkotó, mert lassú művet könnyű írni, de vidám, gyors darabokat bizony nehéz feladat.

A program maga színes paletta volt, hiszen a beszélgetést zenei produkciók törték meg. Az első művet a szerző fagotton adta elő Tamás Attila billentyűs kíséretével, ezután furulyázott, zongorázott és énekelt a Kazincbarcikáról Nyíregyházára őt elkísérő kolléganőivel, valamint egy volt növendékével. A zenei betétekben elhangzott többek között óvodások számára írt muzsika, melankolikus, lassú, komoly hangvételű zenemű is, ezen kívül abszolút modern elemekkel tarkított mű, és egy olyan furulyadarab is, amely bemutatta, milyen extrém lehetőségeket rejt a hangszer megszólaltatása. Jellemző

volt minden darabra – amiről maga a szerző úgy vallott, hogy szereti, ha a saját hangszer megszólaltatása vagy az éneklés mellett valamit még csinál az előadó –, hogy valami történt benne: effekt, taps, ritmikus beszédhang, dobolás. Kuriózumnak éreztem valamennyi megszólaltatott darabot.

Felvette valaki? – ez volt a kérdésem a gratulációkor, mert ugye minden egyszeri és megismételhetetlen, és ha valami jó, azt tovább kell adni, hogy mások is részesüljenek az élményben, még ha nem is az élő megtapasztalásban. Bizony bárkinek élmény lett volna ez az est, mert ami elhangzott, ahhoz nem kell zenésznek lenni. Elegendő az érző, befogadó habitus. A beszélgetés tartalma hasznos és tanulságos volt, emellett a légkör, a közönség reakciója nagyon vidám. Természetesen jómagam elfogultan gondolok vissza a történtekre, hiszen a pódiumon ülő két kiváló képességű főszereplő zenész-kollégák általam kedvelt és tisztelt személyek.

Ilyen és ehhez hasonló élményeket kívánok a kultúrára vágyóknak, hogy amikor mesélnek róla, ez legyen az első, ami utána elhangzik: kihagyhatatlan volt.

Szabó Tünde Júlia
intézményvezető-helyettes

„BEETHOVEN 250!”

Iskolánk támogatást nyert az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által a Nemzeti Tehetség Program gondozásában meghirdetett „A hazai és a határon túli művészeti tehetséggondozó programok támogatása” című pályázaton. A „Beethoven 250!” című, NTP-MŰV-20-0228 pályázati azonosító számú pályázati programunk többféle művészeti területet ölelt fel egyedi produktumot létrehozva, pl: színházi est. A tematikához egynapos tanulmányi út is kapcsolódott. Ez az út valósult meg **2021. november 20-án.** Tanulóink **Martonvásár**on kirándultak kísérőtanárainkkal.

2021. november 24-én került bemutatásra a Móricz Zsigmond Színház művészeinek (Horváth László Attila, Ilyés Ákos), valamint iskolánk intézményvezető-helyettesének (Szabó Tünde Júlia) közreműködésével – Karádi Zsolt szerkesztésében és rendezésében – **A halandó géniusz című felolvasó színházi előadás**, amely korabeli naplók, továbbá levélrészletek segítségével elevenítette fel a zeneszerző életének meghatározó eseményeit. A 65 perces produkcióban nemcsak az iskola Beethoven-darabokat bemutató növendékei mutatkoztak be, hanem hangszeres és vokális darabokkal felléptek az őket tanító tanárok is.

Köszönet illeti valamennyi résztvevő munkáját. Gratulálunk a pályázatíróknak, az ötletgazdáknak, az alkotóknak, a megvalósítóknak, a tanulóknak és az őket felkészítő pedagógusoknak, a fellépő tanároknak, valamint intézményünk vezetőjének, Tamás Attilának és Karádi Zsolt tanár úrnak az instrukciókért, a rendezésért, a zenei bejátszásokért. Tartalmas, megható, felemelő produkció részesei lehettünk.

Ugyanez az előadás került bemutatásra a Bencs Villában **2022. január 18-án** más rendezésben telt hát előtt. A szöveg bővült, a zeneművek, zenei részletek felvételről hangzottak el.

KIRÁNDULÁS A BRUNSZVIK KASTÉLYPARKBA

A buszon már az induláskor jól telt a hangulat. Megismerkedtünk egymással, változatos korcsoportból. Martonvásáron először az Agroverzum Tudományos Élményközpontba mentünk, ahol néhány furcsaságot láthattunk. Többek között lebegő pattogatott kukoricák lógtak a plafonról és régi stílusú élelmiszerbolt is be volt rendezve kiállításra. Főleg kukoricával kapcsolatos témájú volt a kiállítás.

Rövid séta után megérkeztünk a Brunszvik kastélyhoz. Magában a kastélyban sok-sok érdekesség volt, s a szobák tán végeláthatatlan sora. Szinte teljes bemutatót kaphattunk Beethoven életéről. Digitalizált eszközök segítettek Beethoven történelmének bemutatására. A modern családfa segítségével megismerhettük Brunszvik Antal rokonságát is, sok érdekes információval gazdagodva. A kastélypark látszólag átlagos, de egzotikus fák sokasága, az udvar közepén szelíd tóval. Nagy sétát tettünk a parkban, ami közelebbről nem is átlagos, hanem csodaszép volt, különleges élményt adva a tó körül sétálva. Végül a Mona Lisa étteremben lehetett ebédelni, kérés szerint. A hazafelé úton mindenki fáradt volt, de szép élményekkel gazdagodva érkeztünk meg.

Juhász Árpád László
tanuló, klasszikus szintetizátor

MEGÉRTENI BEETHOVENT

– a zeneszerző társalgási könyveinek recenziója egy fordítás nyomán

Az alábbi cikk Beethoven társalgási könyveinek az angliai Boydell & Brewer kiadónál 2020-ban megjelent 3. kötetét veszi górcső alá. A zeneszerző életének 1822 májusától 1823 májusáig tartó időszakát öleli fel Theodore Albrecht szerkesztésében és fordításában, egy tervezett 12 kötetes sorozat részeként.

A 2020-as év a zeneszerző és zongoraművész 1770-es bonni születésének 250. évfordulója alkalmából nagy Beethoven-ünnepségnek indult. A világ minden táján játszották volna a zenéjét, a szimfonikus koncertektől az otthoni hangversenyeken át a tánc- és előadóművészeti eseményekig mintegy 300 projekt tisztelgett volna Ludwig van Beethoven előtt, ha nem szól közbe a világjárvány. A legtöbb ilyen koncertet törölték vagy elhalasztották, de ami mégis lenyűgöző, az Beethoven történetének egy olyan aspektusa, amely különösen fontosnak tűnt a világjárvány és az azt követő fizikai távolságtartás idején: az, ahogyan reagált az elszigeteltséggel és a kommunikációval kapcsolatos küzdelmekre.

Az a paradoxon, hogy a zeneszerző hallásának elvesztése ellenére is komponált és kapcsolatban maradt az őt körülvevő világgal, a mai napig kutatási témául szolgál és érdeklődésre tart számot a nagyközönség részéről. Maga Beethoven először egy bonni barátjának, Wegelernek panaszkodott írásban hallása csökkenéséről 1801-ben, 31 éves korában: *„Hallásom az utóbbi 3 évben rohamosan romlik. Füleimben éjjel-nappal állandó sípolást és zúgást hallok. Bármily egyéb foglalkozás esetén ez elviselhetőbb lenne, az enyémben azonban ez tényleg ijesztő...”*. Leginkább a társadalmi elszigeteltség aggasztotta: *„A nyavalyám akkor zavar a legkevésbé, amikor játszom vagy komponálok, csak akkor, ha társaságban vagyok.”* Habár különböző hallássegítő eszközök, ún. hallócsövek és fültölcsérek segítették abban, hogy aktív maradhasson a zenében, Beethoven hallása 1818-ra olyan mértékben romlott, hogy üres jegyzetfüzeteket kezdett magával hordani, amikbe barátai és ismerősei jegyzeteltek, ő pedig azokra válaszolt.

Theodore Albrecht zenetudós, Beethoven-specialista és a Kent State University professzora vállalta a monumentális feladatot, hogy lefordítsa és kommentálja ezeket a társalgá-

si könyveket, több mint egy évtizeden át tanulmányozva Beethoven gótikus kézírását: „*Sok kortársához képest Beethoven tűrhetően jó író volt. Kézírása a késő barokk stílus kiterjesztése*". A zenetudós szerint ezek a könyvek Beethoven részéről kreatív megoldása volt annak, „*hogy barátainak ne kelljen nyilvánosan kiabálniuk. Egyszerűen leírhatták, amit mondani akartak*".

Ezekből a jegyzetfüzetekből mintegy 139 maradt fenn, és a zeneszerző 1827-ben bekövetkezett haláláig terjednek, rendkívül változatos témákat ölelve fel. Tekintettel a későbbi hányatott történetükre, figyelemre méltó, hogy ezek a könyvecskék egyáltalán fennmaradtak: először 1822-ben vette kézbe őket Anton Schindler, Beethoven titkára és első életrajzírója, aki saját jegyzeteket készített a füzetekbe, esetenként üres oldalakat is kitöltve (mint erre a későbbiekben fény derült). Ráadásul a könyvek őrzése kusza utat járt be, mielőtt visszakerültek volna jogos tulajdonosukhoz. Több kísérlet is történt a kivonatos megjelentetésükre, de az első tudományos kiadás csak 1968-ban jelent meg a berlini múzeum és bécsi társa közötti határokon átnyúló együttműködésnek köszönhetően.

A társalgási könyvek rengeteg információt tartalmaznak, de az általuk elmesélt történetet nehéz összerakni. Az a benyomásunk támad, mintha „*egy telefonbeszélgetés egyik oldalát kapnánk, minden gyakorlati szempontból*", és még azt sem mindig. – fogalmaz Albrecht. „*Néha Beethoven már azelőtt rájött, hogy mit akartak mondani, mielőtt befejezték volna a mondatot, lehet, hogy megértette és válaszolt nekik, mielőtt befejezték volna a beszélgetés saját részének leírását.*"

A könyvek a barátaival folytatott viták fórumaivá is váltak az életről, szerelemről és művészetről. A beszélgetések mellett találunk bevásárlólistákat, költségvetéseket, feljegyzéseket egyéb megbízásokhoz, és ami talán a legérdekesebb, a zeneművek előzetes vázlatait: „*A Missa Solemnis kompozíciójának nagy részét például egyszerűen Beethoven jegyzetei alapján követhetjük nyomon; láthatjuk, honnan származhattak az első ötletek*" – mondja Albrecht. „*Mindezek együtt egy nagy kaotikus összevisszaságot alkotnak, amely olyan részletgazdag, hogy az emberek még évtizedek múlva is nézegetni fogják, és még mindig találnak valami teljesen újat.*"

A Kilencedik szimfónia komponálásának idővonalát szintén nyomon lehet követni attól kezdve, hogy Beethoven napokig otthon maradt, lemondva a szokásos kávéházi és egyéb városi kiruccanásokról, vagy amikor részletesen intézkedett egy másoló felfogadásáról. És bár a népszerű beszámolók gyakran említik, hogy Beethoven nem hallhatta a szimfónia ősbemutatóját, és meg kellett fordulnia, hogy észrevegye, a közönség a végén tapsol, Albrecht vitatja ezt a beszámolót. A beszélgetések könyveiben található hivatkozások szolgáltak információul Albrecht kutatásaihoz és írásaihoz arról, hogy Beethoven mit és mikor hallhatott, így árnyaltabb képet kaphatunk süketségéről, és arról, hogy ez hogyan hatott életére és zenéjére.

Albrecht gondos fordítása és részletes jegyzetei segítik, hogy a társalgási könyvek nagyon olvasmányossá váljanak. Amellett, hogy tudósok számára hasznosak, egy alkalmi komolyzene-rajongó vagy történelem iránt érdeklődő számára is eléggé lebilincselőek, akár egy film forgatókönyve: „*Követhetjük Beethovent és egy barátját, ahogy Bécsben sétálnak*" – így Albrecht. „*Ha ismered Bécset, nyomon követheted, hogy melyik utcán mennek, mit látnak útközben, mi lesz a céljuk a végén. Egyszerűen hihetetlen.*"

A kötet végén található tárgymutató is jó kiindulópontnak bizonyul a Beethoven világának felfedezéséhez vezető szokatlan utakhoz: a lista egyszerre mélyreható és evilági. Megtalálhatók a „Tanácsok a koncertekkel kapcsolatban" és a „Tanácsok az egészséggel és a diétával kapcsolatban" c. hivatkozások is. Vannak külön bejegyzések a pácolt orsóhalakról, a halászléről és a sörről. A tárgymutató elvezethet Beethoven néhány szaftos véleményéhez az őt körülvevő zenei életről.

Egy másik, a megszokottól eltérő meghallgatási javaslat a kötetben egy kiadatlan dal, amelyet Beethoven életének végén írt. A társalgási könyvekben hivatkozott „Esti dal a csillagos ég alatt" című műről sok tudós úgy vélte, hogy Immanuel Kant filozófus olvasása ihlette a zeneszerzőt a darab megírására. Albrecht szerint azonban valójában

Beethoven egy csillagászatról szóló gyakorlati cikkből vette az ötletet, mielőtt felismerte a párhuzamos filozófiai jelentőséget, és megírta a dalt. „*Nagyon panteisztikus képet mutat be az alkonyatról, és ez az egyik legmélyebb dolog, amit az 1820-as évekből származó késői Beethoven-irodalomban találunk*" – véli Albrecht.

Ezek a társalgási könyvek a végletekig el tudnak vinni: a történelmi pillanattól kezdve, amikor a nagyon fiatal Liszt Ferenc zongorázott Beethovennek, és megkapta az áldását, egészen a panaszkodásig, hogy melyik nap nem lehetett kolbászt vásárolni. Beethoven életének ez a zűrzavaros, oly egyedi és mégis sokszor hétköznapi élete tükörképe lehet a mi széttöredezett kommunikációnknak, ugyanakkor lehetőséget ad arra is, hogy kilépjünk belőle egy másik világba.

Az írás alapjául az alábbi források szolgáltak:

♫ Mona Seghatoleslami: Conversations with Beethoven, courtesy of a Rochester publishing company
♫ Michael Church: Beethoven's conversation books – how they give us unique insights into the composer's life
♫ Robin Wallace: Beethovent hallani c. kötete (Európa Kiadó, 2020)
♫ Beethoven hallásjavító eszközei - forrás/fotó: Bettmann/Getty Images Hungary

Nagy Éva
könyvtáros

AMSZTERDAM ORFEUSZA - JAN PIETERSZOON SWEELINCK

Tavalyi számunkban Girolamo Frescobaldi reneszánsz zeneszerző, orgonista életútjával, művészetével ismerkedtünk meg. Most Frescobaldi zenei munkásságát Észak-Európában továbbfejlesztő Jan Pieterszoon Sweelinck (ejtsd: Ján Píterszon Szvélink) zenei tevékenységével foglalkozunk.

Sweelinck 1562-ben a hollandiai Deventer városában született, ahonnan kétéves korában Amszterdamba költözött családjával, mert édesapját, Peter Swybbertszoont kinevezték az amszterdami főtemplom, az Oude Kerk (ejtsd: Óde Kerk) orgonistájának (Sweelinck apai nagyapja és nagybátyja is orgonisták voltak).

J. P. Sweelinck 1562-1621

A kis Jan zenei nevelését az apjától kapta, akinek korai halála után (1573) valószínűleg Haarlemben tanulhatott tovább, ahol a St Bavokerk templomban naponta orgonaimprovizációt hallhatott. 1577-ben tizenöt évesen lett Jan az Oude Kerk orgonistája Amszterdamban. Ezt az állást egészen haláláig, negyvennégy éven át látta el.

Sweelinck első szerzeményei kórusművek voltak. 1592-94 között jelentette meg három chanson kötetét, amelyeket később zsoltárfeldolgozásai követtek. Élete nagy részét Amszterdamban töltötte, de hivatalos ügyekben más holland városokban is megfordult (Delft, Dordrecht, Enkhuizen, Haarlem, Harderwijk Middelburg, Nijmegen, Rotterdam, Rhenen, Deventer), ahol orgonaszakértőként működött közre új orgonák tervezésében vagy régiek felújításában. Sweelincket *Amszterdam Orfeusza* (Orfeusz a görög mitológia szerint pásztor volt Trákiában, akit éneke és hangszeres játéka – lant, citera, sípok stb. – miatt igen kedveltek az istenek, hangjával elbűvölte a madarakat, megszelídítette a vadállatokat, a természet föléledt, megpezsdült körülötte.) megtisztelő névvel illették és a város vezetése gyakran hívott vendégeket Sweelinck orgonajátékának csodálatára.

A billentyűs ellenpontra épülő komponálás magas szintű kidolgozottsága és komplexitása miatt Sweelinck a holland billentyűs iskola legjelentősebb képviselője lett. Néhány zeneszerzési újítása igen jelentős. Ilyen a fantázia műfaja, amiben ő a polifon komponálás gazdag lehetőségeit találta meg. Ez a polifon gondolkodás volt a megalapozója a barokk kor tetőpontján a fúga műfajának kikristályosodásához J. S. Bach művészetében. Bachhoz hasonlóan ő is számos billentyűs művét oktatási céllal írta tanítványai számára.

Sweelinck zenéje egyesíti Andrea és Giovanni Gabrieli művészetének (velencei reneszánsz stílus) gazdagságát, térérzetét és az angol billentyűs zene bensőséges forma- és díszítésvilágát.

Sweelinck az improvizáció mestere volt. Amszterdam városvezetése azért fizette, hogy naponta egyszer egy órán át orgonáljon az egybegyűlt hallgatóságnak.

Oude Kerk Amsterdam

Több mint hetven billentyűs műve maradt fenn, amelyekre az 1600 körüli amszterdami improvizációk rögzített változataiként tekinthetünk. Élete folyamán Jan három egyházzenei tradícióval került kapcsolatba: katolikus liturgia, lutheránus szertartás és református istentisztelet, amelyek zeneműveiben is tükröződnek. Amikor Sweelinck az Oude Kerk orgonapadjára került orgonistaként, a templom a katolikus vallás utolsó bástyája volt a reformáció előre törésének évszázadában. Egy évvel később 1578-ban a város áttért a református hitre, ezzel Sweelinck hivatalos feladatai radikális változáson mentek át. A református istentisztelet puritán egyszerűségre törekvő ortodox irányvonala erősen korlátozta az istentiszteleti hangszerjátékot. Az orgonista feladata csak a zsoltárok előtti bevezető prelúdium játszására és a szertartás előtti és utáni improvizált orgonazenére szorítkozott, a gyülekezet énekét, ellentétben a mai gyakorlattal, nem kellett „kísérnie". Sweelinck napi munkabeosztásába tehát bőven belefért a hangszeroktatás, amelyben oly sikeres volt, hogy távoli vidékekről is felkeresték, hogy nála tanulhassanak. 1605-ben egy lutheránus templom nyílt meg Amszterdamban, minek köszönhetően több észak-német városból érkeztek lutheránus fiatal zenészek, akik Sweelincknél amolyan mesterkurzus szintjén folytatták megkezdett tanulmányaikat. Tanítványai közül a legjelentősebbek: Jacob és Johann Praetorius, Heinrich Scheidemann Hamburgból, Samuel és Gottfried Scheidt Halléból. Kóruszenéjében, amely jóval konzervatívabb stílust képvisel, szintén erőteljes ritmikai gazdagságot és változatos ellenpont eszköztárat csillant meg.

Sweelinck amszterdami orgonája az Oude Kerk-ben

Ajánlott videófelvétel:
Sweelinck: Hexachord fantasia- Mathias Havinga https://www.youtube.com/watch?v=a7qaPYtxF7E

Felhasznált irodalom:
Brockhaus Riemann: *Zenei lexikon*, Zeneműkiadó 1985.
Jan Pieterszoon Sweelinck: *Sämtliche Werke für Tasteninstrumente*, Breitkopf und Härtel 8743

Kiss Zoltán
orgonaművész-tanár

TAVASZI ZSIBONGÁS SÓSTÓHEGY ÖKO-SZIGETÉN

Páratlan és példaértékű összefogás, álom valósult meg 2022. március 26-án Sóstóhegyen a Tavaszi Zsibongó és Öko-vásár keretében. Ezen a napon különleges tradicionális értékek mutatkoztak meg a népzenében, néptáncban, helyi kistermelők produktumaiban és a gasztrokultúrában.

E jeles nap egyik házigazdájaként kaptam megbízást a népzenei műsor összeállítására, koordinálására, amelyben az itt élő muzsikusok, a város kiemelkedő „zenedéi", megyénk különböző művészeti iskolájában tanuló növendékei képviseltették magukat. A meglepetésekben bővelkedő napon a városrész lakói a helyi szépkorú népzenész közösségek mellett, a Nyíregyházi Egyetem, a Szatmár Alapfokú Művészeti Iskola, a Talomba együttes és a Vikár Sándor Zeneiskola változatos zenei összeállításaiban gyönyörködhettek.

A zeneiskolánk növendékeiből Sóstóhegyen megalakult Pereputty citerazenekarral generációkat kapcsoltunk össze, hiszen egy műsorszámban a nyugdíjasokkal együtt harminc muzsikussal álltunk színpadra. E produkcióban helyet kapott a népi ének, citera és tárogató, örömmel pengették velünk együtt a húrokat Hajdú Ágota és Trencsényi Tímea kolléganőim.

A délelőtti programokban fergeteges hangulatot varázsolt Hajdú Ágota zenekuckójával, koboz együttesével és növendékeivel. A fellépők között üdvözölhettük kiemelkedő színvonalú zenei összeállításokkal iskolánk régi és jelenlegi népzenész növendékeit: Czuczor Ramónát, Laborczi Noémit, Kukoly Kamillát és a Talomba együttessel Gaál Blankát.

A nap különlegességéhez hozzájárult a Szabolcsi Koncert Fúvószenekarban közreműködésével Dallos Csilla, a moldvai táncházban Olajos Gábor kollégáink.

Felemelő élményekkel koronáztuk meg zsibongásunkat egy csapatépítő értekezlet keretében, megkóstolva Matula bácsi kedvencét a Tüskevárban.

Tirpák Ferenc
zeneismeret-, népzene tanár

BERKI ARMAND KODÁLY ZOLTÁN ZENEI ALKOTÓI ÖSZTÖNDÍJAS

Nagy öröm és büszkeség intézményünknek, hogy billentyűs tanszakunk tanára, Berki Armand - zeneszerzői munkásságának elismeréseként - elnyerte az Emberi Erőforrások Minisztériumának 2022. évi Kodály Zoltán zenei alkotói ösztöndíját. Az 1984-ben létrehozott Kodály Zoltán Zenei Alkotói Ösztöndíj célja, hogy segítse a fiatal zeneszerzők és zenetudósok pályakezdését és kedvező feltételeket teremtsen a magas színvonalú alkotótevékenységhez. Az ösztöndíj egy éven át havi bruttó 200.000,- Ft összegű támogatást jelent 6 fő részére. Az ösztöndíjat egy művész legfeljebb három alkalommal nyerheti el.

A pályázatokat az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kinevezett, 6 főből álló szakértői kuratórium bírálja el. A szakmai tevékenységet bemutató dokumentáció egyik eleme volt a pályázó Berki Armand szerzeménye: e-moll zongoranégyes Op. 4. E mű felvételén a szerző vonós kollégáival: Tündik Judittal (hegedű), Szabó Tünde Júliával (brácsa) és Béres Angelikával (cselló) működik közre.

– Először is gratulálok a díjhoz! Ez egy hatalmas elismerés! Hogyan jutottál el a pályázat beadásáig?

Hosszú út vezetett odáig. Zeneszerzői ambícióim már gyerekkorom óta vannak, a zenei tanulmányaim kezdetén már írogattam – ez még annyiban merült ki, hogy a tanult darabokat próbáltam átírni. Nagyon sokáig – az egyetemi évek kezdetéig – hiányzott e mögül a kellő szakmai, zeneelméleti, összhangzattani tudás. Az egyetemi évek alatt volt egy csodálatos mentorom: Martos László, aki nagy hatást gyakorolt rám és szívügyeként tekintett a fejlődésemre, ezáltal nagyon bensőséges viszony alakult ki közöttünk. Ő maga is gyakorló zeneszerző volt, aki gyakorlati tanácsokat adott, tudtunk konzultálni, sokat segített a zeneszerzésben. Ez az, ami a komponálásban igazán elindított. Az első olyan művem, amit nyilvánosan vállalok, az ebben az időben született meg. Ez 2016-ban a Reformáció 500. évfordulójára készült zongorás trió volt Evangélikus Fantázia címmel, amit itt adtuk elő a Vikár Sándor Zeneiskolában. A következő évben sajnos meghalt tanár úr, így a következő művem egy gyászinduló lett, amit az ő tiszteletére és emlékére írtam. Természetesen a következő években folytattam a munkát, indíttatásaim továbbra is voltak, több pályázatot is beadtam, amelyek közül a legutóbbit, a Kodály Zoltán Zenei Alkotói Ösztöndíjat legnagyobb meglepetésemre elnyertem. Ez a szakmai önérzetemet is növeli, hogy nem csak az asztalfióknak írok, nagyon jó érzés, hogy értékelik a munkám.

– Hogyan kerültél kapcsolatba a zeneszerzéssel, illetve hol tanultál zeneszerzést?

Gyakorlatilag az egyetemi éveim alatt lett először mentorom, aki segített a zeneszerzésben. Korábban nem volt meg a megfelelő szakmai, zeneelméleti tudásom a zeneszerzéshez, mert gimnáziumban érettségiztem, ambícióim kimerültek a kreatív ötletekben, így a korai műveimet nem is vállalom. Az érettségi évében egy év alatt kellett mindent szolfézs-zeneelméletből pótolnom, hogy egyáltalán olyan szintre jussak, hogy felvételizzek.

- Hogyan jellemeznéd a saját zenéd, hogyan jutsz el a gyakorlatban egy mű megkomponálásához? Használsz-e népzenei, esetleg populáris zenei motívumokat?

Minden egyes mű megírása keserves kínszenvedés, nagyon nehéz szülés. Nem akarom magamat a nagy zeneszerzőkhöz hasonlítani, mert porszem vagyok hozzájuk képest, viszont olyan szempontból párhuzatot merek vonni, hogy ha megnézzük a legtöbb szerző életművét, akkor nemcsak ömlik belőlük a zene, mint például Bachból vagy Mozartból, hanem viszonylag sokáig dolgoznak a műveken, átírják ezeket, próbálják egy folyamat során tökéletesíteni a szerzeményeiket. Ez nálam is abszolút így van, bár most már egyre gyorsabban dolgozom. Nagyon nehéz munka, ami lelkileg is megterhelő. Zeneesztétikai szempontból érdekes lehet: elsősorban a legnagyobb harc számomra az, hogy megtaláljam az egyensúlyt a kreatív ötletek, intuíciók, ösztönök és a tudatos szakmai kontroll között. Sokszor egy külső szemlélő, aki közelről figyeli, hogy hogyan dolgozom, pusztán azt látja, hogy azon gondolkodom, hogy formailag rendben legyen az alkotás, hangnemileg mi hova vezessen, közben pedig arra is törekszem, hogy legyen esztétikus, különleges és szép. Ezeket igyekszem egyensúlyba hozni, legalábbis jelen korszakomban ez a legnagyobb harcom. Nagyon nagy ambícióim vannak, egyre nagyobb apparátusra szeretnék írni és érzem magamon a fejlődést. A közeljövőben a legnagyobb célom az, hogy egy versenyművet, szimfonikus művet, vagy zongoraversenyt írjak. Jelenleg egy fagott trió megírásán dolgozom egy őszi kortárs zenei koncertre, amelynek komponálására házon belül kért fel az egyik kolléganő.

– Milyen műfajban alkotsz szívesen és kinek írsz zenét?

Ez már inkább filozofikus kérdés, hogy az ember kinek ír zenét. Az egyik híres pszichológus biológiai kreativitásnak nevezi a gyermekszületést. Ezért van az, hogyha megnézzük a történelmet, az írók, tudósok, művészek között nagyon kevés a nő. A legcsodálatosabb dolgot alkotják meg a Földön, annál nem lehet szebbet alkotni. Egy férfinak – legyen az asztalos, ács, vagy bármilyen szakmájú – az alkotása a gyermeke. Elsősorban magamnak írok, de vannak olyan művek, amiket dedikálok. Most például az ösztöndíj keretein belül bölcsődalt írok a kisfiamnak. A közönségnek írok, magamnak írok, annak írok, akire gondolok közben. Más szempontból viszont Chopin nézetét vallom: a zene egy sajátos nyelv, ami nem szorul rá arra, hogy bármiféle költői képekkel illusztráljuk, vagy segítsük a megértését, mert minden emberben másfajta asszociációkat kelt. Lehet, hogy valaki egy történetet képzel mögé, más egyszerűen csak egy hangulatot, érzelmeket. Mindenkinek más csápja van erre, ezért nem adok címeket a műveimnek, mert bekorlátozná az értelmezést. Nagyon szigorúan próbálom tartani magamat az ellenponttani, összhangzattani és formatani szabályokhoz, ugyanakkor pedig próbálok valami újat is létrehozni, hogy ezáltal tegyem különlegessé.

– Jelenleg zenélsz-e valamilyen formációban előadóként?

A Vikár Sándor Zeneiskolában való zongoratanítás mellett a város és a megye kulturális életében rendszeresen részt veszek. A Móricz Zsigmond Színház munkálataiban is időnként részt vállalok, könnyedebb stílusban is tevékenykedem: hétvégente egy hotelben zenélek, illetve alkalomadtán a Szabolcsi Szimfonikus Zenekarban is közre szoktam működni. Szólistaként már annál ritkábban szerepelek. Az egyetemi éveim alatt még nagy ambícióim voltak szólista előadóként, most már nem annyira jellemző ez, jelenleg már inkább zeneszerzőként gondolok saját magamra.

– Végül pedig mit javasolsz azoknak a zeneiskolásoknak, akik zeneszerzői ambíciókkal rendelkeznek?

Természetesen bátorítom őket, ha ilyen ambíciókkal rendelkezik valaki, akkor semmiképpen se adja fel. Emellett pedig ne feledkezzünk meg arról, hogy szükséges a komoly elméleti tudás és érdemes szolfézs órákra járni. Egyáltalán akinek ilyen fajta indíttatása van, az mindenféleképpen pluszt jelent és ez egy nagy ajándék. Hogy a Bibliát idézzem: ha van egy talentumod, akkor kötelességed ezt kiaknázni.

- Köszönöm a beszélgetést és még egyszer gratulálok a díjhoz!

Gyöngyössy Boglárka
zeneismeret tanár

XVI. ORSZÁGOS ZONGORAVERSENY

2022. március 25-27. Nyíregyháza

Valamennyi magyarországi országos zeneiskolai zongoraverseny közül a legrangosabb és legnívósabb megmérettetés március utolsó hétvégéjén zajlott a nyíregyházi Vikár Sándor Zeneiskolában.

A február hónapban lebonyolított hét területi válogatóról pontszámai alapján 68 tanuló jutott tovább a döntőbe az ország 29 városából, 35 alapfokú művészeti iskolájából. A versenyzőket 56 pedagógus készítette föl. A négy korcsoport versenyzői közül a legfiatalabb 8 éves, a legidősebb 20 éves volt.

A szervezők több mint 40 támogató segítségével készítették elő és bonyolították le a rendezvényt. A verseny fővédnöke Dr. Kovács Ferenc Nyíregyháza Megyei Jogú Város polgármestere volt, védnöke pedig Gaszperné Román Margit a Nyíregyházi Tankerületi Központ igazgatója.

Tamás Attila intézményvezető a verseny ünnepélyes megnyitóján

A versenybizottság összetételében az utolsó pillanatban a kecskeméti zongoraművész- tanár Gerhát László megbetegedése miatt változás történt. A zsűri elnöki feladatait **Dr. Hargitai Imre** zongoraművész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem habilitált egyetemi docense, a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti és Hangszerészképző Gyakorló Szakgimnázium billentyűs tanszakának vezetője látta el. A versenybizottság további két tagja volt: **Taraszova Marianna** zongoraművész- tanár, a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskola-Alapfokú Művészeti Iskola és

A versenybizottság és Tamás Attila intézményvezető

Tamás Attila köszönetet mond Taraszova Mariannának a versenybizottság tagjának

Tamás Attila köszönetet mond Gerhátné Papp Ritának a versenybizottság tagjának

a tiszafüredi Fekete László Zeneiskola Alapfokú Művészeti Iskola tanára, a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar gyakorlatvezető mentortanára, valamint **Gerhátné Papp Rita** zongoraművész- tanár, csembalóművész a Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium, Zeneművészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola valamint a Budapesti Kroó György Alapfokú Művészeti Iskola tanára, a Capella Savaria kamarazenekar előadóművésze.

A verseny ideje alatt egy átfogó kiállítást tekinthettek meg a vendégek, amely az eddigi zongoraversenyekről készült képeket, emlékeket mutatta

Dr. Hargitai Imre a versenybizottság elnöke díjat ad át

be. Az Editio Musica Budapest Zeneműkiadó Kft. munkatársai a verseny kísérőprogramjaként kottabemutatót tartottak.

A korcsoportok versenyműsorának bemutatása gördülékenyen zajlott. A versenybizottság a meghallgatott produkciókat értékelve a következő döntést hozta:

31 versenyző különdíjban részesült (pl. kiváló Liszt és Chopin előadás, a legszebb Bach mű, Zenetanárok Társasága különdíj a kimagasló produkcióért)

23 versenyző ért el helyezést

18 pedagógus felkészítő tanári különdíjat kapott

7 versenyző és felkészítője a Zeneakadémia Alaptvány különdíjában Veroszta Magda díjban részesült

Az első korcsoportban I. helyzést ért el **Balogh Ádám** (Székesfehérvár). A második korcsoportban megosztott I. helyezést ért el **Jakab-Zalánffy Ábel** (Debrecen) és **Kovács Gregor** (Budapest). A harmadik korcsoportban szintén két első helyezést adott ki a zsűri: **Csibi Orsolya Boglárka** (Eger), **Pálmai-Balla Dávid** (Budapest). A negyedik korcsoport két legsikeresebb versenyzőjeként első helyezést

Szanyi Anna a Vikár Sándor Zeneiskola tanulója az I. korcsoportban játszott

Domut Adrián
a Vikár Sándor Zeneiskola tanulója
a III. korcsoportban szerepelt

A különdíjas Szanyi Anna felkészítő tanárával Pólikné Smid Ildikóval

érdemelt **Kováts-Szőcs Benedek** (Dunakeszi) valamint **Szarvas Benjámin** (Budaörs). A Vikár Sándor Zeneiskola két döntős tanulója különdíjat vehetett át. Az első korcsoportban versenyzett **Szanyi Anna**, felkészítője **Pólikné Smid Ildikó**, a harmadik korcsoportos **Domut Adrián** tanára **Tóth Olga**.

A helyezettek és különdíjasok az oklevelek mellett támogatóink segítségével többek között kottacsomagot, ajándékcsomagot, vásárlási utalványt, könyveket, CD és DVD lemezt, belépőjegyeket valamint egy nagyobb

Domut Adrián átveszi a különdíjat Taraszova Mariannától

értékű sztereó fejhallgatót és zongoraszéket, a Veroszta Magda díjasok ösztöndíjat kaptak jutalmul. Valamennyi versenyző a Zenekultúra Támogatásáért Alapítvány és további támogatók ajándékát vehette át ideérkezésekor. A verseny ideje alatt igyekeztünk vendégeink számára folyamatos és tartalmas vendéglátást biztosítani, ezen kívül a támogatásoknak köszönhetően intézményünk frissített arculattal várta a résztvevőket.

Tamás Attila intézményvezető megnyitó beszédében örömmel üdvözölte az élő verseny lebonyolítási lehetőségét, Dr. Hargitai Imre az értékelő beszédében szintén örömmel nyugtázta, hogy a résztvevők előadásán egyáltalán nem hallatszott az elmúlt időszak nehézsége, hiszen nívós, erős produkciókat értékelhettek kollégáival.

A gálahangversenyen az első helyezettek a versenybizottság által választott zeneművet adták elő nagy sikerrel.

Dr. Hargitai Imre értékeli a versenyt

Szabó Tünde Júlia a verseny főszervezője, a díjkiosztó ünnepély bemondója

Tamás Attila
a verseny zárópillanataiban

Gratulálunk minden résztvevőnek, hatalmas, kitartó munkát tudhatnak maguk mögött. Köszönet illeti a támogatókat, a segítőket, a Vikár Sándor Zeneiskola valamennyi dolgozóját. Az eddigi visszajelzések azt mutatják, idén is sikerült színvonalas, jól megszervezett, az idelátogató vendégek örömét, kedvét szolgáló programot létrehozni.

Szabó Tünde Júlia
intézményvezető-helyettes

A díjkiosztó ünnepély pillanatai

AZ ORSZÁGOS ZENEISKOLAI ZONGORAVERSENY TÖRTÉNETE

– egy kiállítás margójára

Az első alkalommal 1977-ben megrendezésre kerülő Országos Zeneiskolai Zongoraverseny ötletgazdája a zeneiskola néhai tanára, Ádám Jenő volt. Az Oktatási Minisztérium égisze alatt háromévente megrendezésre kerülő rendezvény célja változatlan: a tehetséges növendékek zongoratudásának megmérettetése, melyet gálahangverseny és szakmai disputa követ.

2022-ben immáron 16. alkalommal volt iskolánk házigazdája az eseménynek – az elmúlt két év világjárványt övező lezárásainak és fizikai távolságtartásának következtében a zenei versenyek javarészt online térben zajlottak, így a rendezők és a versenyzők egyaránt különös izgalommal várták az idei zongoraversenyt, amely már személyes részvételt tett lehetővé. Ennek kapcsán intézményünk belső terei is frissített arculatot kaptak, ezért jó ötletnek tűnt egy kiállítás összeállítása az elmúlt évek, évtizedek fotóiból, relikviáiból. A tablók elkészülte csapatmunka eredménye, melyben jómagamon kívül Kazár Ticiána kolléganőnk és Karnóczi János kollégánk vett részt. Ticiána kreativitása széles skálán mozog, így biztos voltam benne, hogy ebbe a projektbe is energikusan veti bele magát, ha megkérem, János pedig a technikai hátteret biztosította.

A kiállítás számára az első emeleti társalgó szolgált színtérül, adott volt, hogy mekkora teret foglalhatnak el a tablók. Az alapötlet az volt, hogy egy-egy tablón két év eseményei szerepeljenek, ez alól csak a 2013. évi XIII. zongoraverseny jelentett kivételt, melyet Sára Jenő emlékének szenteltek, ezért egy teljes tablót kapott. A dizájn a zongora billentyűi köré épült, melyek felvázolása Tici keze munkáját dicséri. Ezzel azonban csak a kezdő lépéseknél tartottunk, hiszen el kellett döntenünk, hogy a vázlat kitöltését milyen technikával végezzük – végül rövid eszmecsere után a festésnél maradtunk tempera használatával, melynek megvoltak a maga előnyei és hátrányai. Míg arra vártunk, hogy az alapok száradjanak, elmélyültünk az évek óta őrizgetett dossziék tartalmában, melyek a zongoraverseny egy-egy évét voltak hivatottak dokumentálni. Minden évről maradtak fent eredeti meghívók, valamint a Parlando és/vagy Pedagógiai Műhely rendszeresen tájékoztatott az eseményről, annak eredményeiről, ezért az lett a kiindulópont, hogy a meghívók-zsűri-eredmények hármasa mellett felhasználjuk a fényképeket, melyek a versenyről és magukról a versenyzőkről, zsűriről, közönségről készültek. Nagyon érdekes volt ezeket a fotókat kézbe venni, egyfajta időutazás volt. A versenyzők közül néhányan több éven keresztül rendszeres szereplői voltak az eseménynek, így nyomon követhető volt, hogyan változtak, fejlődtek az idők folyamán. A fotókon

felfedezhetjük Antal Imrét, a kiváló zongoraművészt, mint a zsűri tagját is, illetve többen az egykori versenyzők közül később, mint felkészítő tanárok vettek részt a versenyen.

A kiállítás elkészítése jó hangulatban zajlott, és habár néha véleménykülönbségek is felmerültek közöttünk, ezeket mindig sikerült közös nevezőre hoznunk és továbblépnünk. Természetesen tervezzük a folytatást a XVI. zongoraverseny eseményeivel, illetve reméljük, hogy a jövőben is lesz alkalmunk hasonló projekten együtt dolgozni.

Nagy Éva
könyvtáros

KÖRNYEZETTUDATOSSÁG ÉS FENNTARTHATÓSÁGRA NEVELÉS ZENEISKOLÁNKBAN

Fontos, hogy már fiatalkorban kiépítsük a környezettudatosságot és egészséges életmódra neveljük a gyerekeket, hiszen az egészséges életmódra való neveléssel egyrészt megtanítjuk, hogy nem ártunk magunknak, másrészt nem ártunk a körülöttünk lévő környezetünknek sem.

Iskolánk mindennapi működésében kiemelt figyelmet fordít a takarékos energiafogyasztásra, a környezetbarát termékek használatára, az észszerű anyag- és hulladékgazdálkodásra. Pedagógiai programunkban megfogalmaztuk, hogy tanulóinkat az egészséges életmódra neveljük. Célunk és mindennapos faladatunk, hogy fogékonnyá tegyük tanulóinkat saját környezetük és a természet iránt, szeressék és óvják környezetüket. Fejlesztjük diákjainkban azokat a képességeket és készségeket, amelyek a természeti és társadalmi környezettel való harmonikus, építő kapcsolatokhoz szükségesek.

Mindezeken kívül tanulóinkat ösztönözzük

- a fénymásolás és nyomtatás mérséklésére
- a fenntarthatóbb iskolai életformára, például saját ivópalack használata, könyvek és kották, albumok használata, amelyet kiváló állománnyal bíró könyvtárunk szolgáltat
- a belső és külső környezet, illetőleg a növényzet óvására, gondozására.

MIÉRT JÓ A BIÓ?

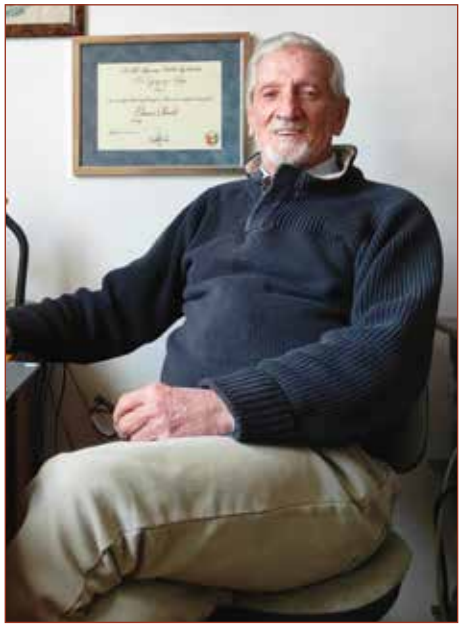

Több tízezer évvel ezelőtt az emberek abban a változatlan környezetben éltek, amibe beleszülettek. Ezt a környezetet vettük uralmunk alá és azokat az élőhelyeket is kitöltjük, ami nem a mi számunkra keletkezett. A túlnépesedés miatt kénytelenek vagyunk egyre több helyet elfoglalni ebben a világban, kiszorítva ezzel növényeket és állatokat. Bármennyire is szeretjük a természetet, akkor is pusztítjuk ezzel a létszámmal. Használjuk a levegőt, szennyezzük a vizeinket, a növények élőhelyeit, romboljuk a talajt. Ezzel a magatartással azt is elérhetjük, hogy nem lesz alkalmas a Föld az emberi létre. Így kezdjük a beszélgetést **Dr. Gyöngyössy Mátyás** környezetvédő szakmérnökkel, matematika-kémia szakos tanárral, kertészmérnökkel, a Bio Kultúra Egyesület egyik alapító tagjával, a nyíregyházi Lippai János Mezőgazdasági Szakközépiskola volt igazgatójával.

- Globális irányból kezdtük a beszélgetést. Tapasztalataid szerint a nemzetközi mezőgazdaság mennyire felkészült a termőföldünk megóvására?

A természet kihasznál minden apró területet a terjeszkedésre, tehát például ha bármilyen haszonnövényt ültetünk, mellette megjelennek a gyom-, és egyéb növényfajták is. A természet alapvetően mindig utat tör magának, ez így helyes, ez a természet rendje. Mi éppen ezeket a kis területeket foglaljuk el kényszerűségből. Igyekeznünk kell minél kevesebb területet elfoglalni, hogy a természet ki tudjon teljesedni. Korábban külföldön járva azt tapasztaltam, hogy olyan növényvédő szereket alkalmaznak, ami az adott haszonnövényt kivéve minden más növényt elpusztít. Ezt végtelenül elkeserítőnek találtam. Ez a pusztító anyag nem csak a növénynek árt, hanem nekünk is. Fölszívják azok a növények is ezt a szert, amit mi elfogyasztunk. Ezért alakulnak ki különböző embercsoportok, akik ezek ellen próbálnak védekezni és másképpen gondolkodni. Nagyon nehéz a dolgunk, mert bármit teszünk, valamennyi káros anyag mindig zöldségben, gyümölcsben van, de törekedhetünk arra, hogy minél kevesebb vegyszer kerüljön a szervezetünkbe. Egy dániai konferencián ennek hangot is adtam és olyannyira nem értettek ebben egyet velem, hogy felszólalásom után majdnem kifütyültek a részt vevő szakemberek.

- Magyarországon is hasonló a tendencia?

Természetesen hazánkban is teret nyert ez a szokás. Hazatérve az említett konferenciáról fogalmazódott meg bennem és a velem egyformán gondolkodó szakemberekben, hogy ez ellen tenni szükséges, mert a sok vegyszer megbetegít minket. 30 éve alapítottuk meg a Kelet-Magyarországi Biokultúra Egyesületet, amelynek azóta is a tagja vagyok és főként a termesztésben igyekszem minden szabályt betartani, valamint az eredményesség érdekében akár új szabályokat is alkotni. Ha valaki együttérez a környezetével, ha úgy gondolja, hogy bele akar illeszkedni abba, amink van, az már bio gazdálkodó. A biogazdálkodók által termelt zöldségeket, gyümölcsöket nagyon komoly vizsgálatok alá vetik, szigorú szabályoknak kell megfelelniük. Ha véletlenül talál a hatóság vegyszert a termékben, akkor nagyon szigorú büntetésre számíthat a termelő és a feldolgozó üzem is.

- Milyen hatással vannak az általad említett vegyszerek az emberi testre? Te is használsz-e – akár csak minimális mennyiségben - ilyen szereket?

A magam részéről nagyon kevés növényvédőszert használok a kertemben. Más lehetőségek is vannak a növényvédelemre, nem csak a vegyszerek. Elsősorban olyan szert akartak alkotni, amit nem mos le az eső, később már a vegyszer felszívódása is cél lett. Ez bi-

zonyos kártevőkkel szemben meg is védte a terményt, de gondoljunk csak bele, azzal, hogy elfogyasztjuk ezeket a zöldségeket, gyümölcsöket, az összes felszívódott méreganyag a mi szervezetünkben köt ki. A modern étkezés alapja a sok zöldség és gyümölcs. Ha csak minimálisat fogyasztanánk ezekből a kezelt terményekből, az nem is lenne akkora baj, mert akkor a testünk megtanulna a vegyszer ellen védekezni, de rendszeres fogyasztással ezek a méreganyagok felhalmozódnak bennünk, összegyűlnek a lépünkben, májunkban és más belső szerveinkben - komoly betegségeket tud okozni. A fel nem oldódó és a felszívódó szerek a biotermesztésben szigorúan tiltva vannak. Másrészt nem mindegy, hogy a szomszéd földterületen használnak-e bármilyen erős vegyszert. Ez kihatással lehet a mi terményünkre is.

- Mi otthon, a kiskertünkben milyen növényvédő szereket, praktikákat alkalmazhatunk az egészségesebb termény érdekében?

Sok apró lehetőség van erre, például a cseresznye és a dió esetében szinte lehetetlen védekezni permetszerrel a cseresznyelégy vagy a dióburok-fúrólégy ellen. Erre a vegyszermentes megoldás az, ha a talaj felső 10 centiméterét megmozgatjuk ősszel vagy télen, akkor ez a felső réteg átfagy és ez elpusztítja a lárvákat. Ez sokkal többet ér, mint bármilyen permetezés. Legfeljebb két szert tudok ajánlani: a kénes permetezés - mert az riasztja a kártevőket - ami gomba- és baktérium ellenes szer. Ez az anyag magában a növényben is megtalálható levéltápanyagként. Másrészt pedig rézhidroxidot alkalmaznak a gombák ellen. Viszonylag gyakran kell alkalmazni ezeket, ezért a bio-növényvédelem drágább a felszívódó és a levélen maradó szereknél.

Növényi tápanyagot mi is elő tudunk állítani. Ilyen szempontból a gyomnövények is értékesek, mert ha kigyomlálás után ott hagyjuk a talaj felületén, a gombák és baktériumok által lebomlanak, majd ebből humusz keletkezik. Ezt beforgathatjuk a talaj felső rétegébe, akkor sokkal nehezebben szárad ki a talaj.

- Ha nem szeretnénk otthon megtermelni a biozöldségeket, hol van lehetőségünk ezeket beszerezni?

A helyi Kosár Közösség erre egy kiváló hely, mert ha itt vásárolunk, azzal támogatjuk a helyi gazdaságot, másrészt pedig a kiskertekből, családi gazdaságokból származnak a termények. Ez azért is jó, mert a kiskertekben nem lehet mérgeket használni, másrészt pedig a kistermelők nem is tudnak hozzájutni ezekhez a szerekhez. Főleg idényzöldséget és gyümölcsöt lehet náluk kapni, valamint mindenféle kisebb gazdaságokban termelt tejtermékeket, húsokat, szörpöket, lekvárokat. Az is nagyon szimpatikus náluk, hogy újra felhasználható csomagolást alkalmaznak. Például fadobozokba szortírozzák a vásárlóknak az előre megrendelt termékeket, vászonzsákba vagy papírtasakokba csomagolnak. A termelők gyűjtik a szerves hulladékot és fel is használják a termelés során. Persze általában nem lehet teljes mértékben kizárni a vegyszereket – mert ehhez jó, ha a szomszéd telkeken is vegyszermentesen termelnek – de törekedhetünk ezek minimalizálására.

Záró gondolatként pedig szeretném nyomatékosítani, hogy vigyáznunk kell a Földünkre, a talajunkra, vizeinkre, növényeinkre, állatainkra, ezek egészségére, hogy mi emberek is egészségesek maradhassunk.

Gyöngyössy Boglárka
zeneismeret tanár

VIKÁR TEHETSÉGPONT

A tehetségpontok tevékenységeikkel a tehetségbarát társadalom kialakulását támogatják. Segítenek abban, hogy

– az érintett érdeklődők (tanulók, szülők, pedagógusok) hatékony eligazítást és tájékoztatást kapjanak a környezetükben érzékelt tehetség tudatos felismeréséhez, fejlesztéséhez, kibontakoztatásához,

– a helyi, térségi és regionális hatókörű tehetségsegítő programok minél intenzívebb és eredményesebb kapcsolatrendszert, azaz együttműködést tudjanak kiépíteni egymással,

– az intézményükben és környezetükben folyó tehetségsegítő tevékenység fenntarthatósága érdekében széleskörű kapcsolatok alakuljanak ki.

Az alábbiakban bemutatjuk az idei tanévben nyújtott feladatkörnek való megfelelésünket.

Együttműködés

Tanév elején öt intézménnyel kötöttünk együttműködési megállapodást. Ebből hárman régi partnereink, de még írásban nem fogalmaztuk meg egymás támogatását, elismerését, segítését, a közös tevékenységet.

Pályaorientációs tanácsadás

2021. október 1-jén intézményünkben a zenei világnap tiszteletére ünnepi hangversenyt és pályaorientációs programot szerveztünk. Vendégeink voltak a Nyíregyházi Művészeti Szakgimnázium tanulói. Pályaorientációs előadást tartott Czakó Erika a partnerintézmény zenei tagozatának vezetője. A program házigazdája Szabó Tünde Júlia intézményvezető-helyettes volt.

Csoportos továbbképzés, tehetség-tanácsadás

Az EFOP-3.2.1-15-2016-00001 azonosítószámú, „Tehetségek Magyarországa" projekt keretében az **„Intézményi tehetségkoncepció kialakítása"** című, a tehetséggondozásban résztvevő pedagógusok számára meghirdetett 10 órás felnőttképzési program lebonyolításának lehetőségét megkapta intézményünk, melyet **2021. október 7-én** valósítottunk meg. A tréner Balogh Irma a Nemzeti Tehetség Központ munkatársa volt. A partnerintézményeinket értesítettük a képzési lehetőségről, így a csoportos képzésen összesen 28 pedagógus vett részt Nyíregyháza, Debrecen, Tiszavasvári, Kisvárda, Apagy városok alapfokú művészeti iskoláiból.

Rendezvények, szakmai napok partnerintézményekkel, tehetséggondozás

Intézményünk vokális tanszaka **2021. október 18**-án szakmai napot szervezett együttműködő partnerünk, a **Nyíregyházi Művészeti Szakgimnázium énekszakos** tanulóinak és tanáruk meghívásával, növendékeink közreműködésével. A nap folyamán Ács Gabriella énekművész-tanár kilenc tanulónkat tanította, adta át számukra és az érdeklődő közönség számára szakmai tapasztalatait, tanácsait. A növendékek felkészítő tanárai: Kazár Ticiána, Fekete Katalin, Potornainé Telenkó Tünde, korrepetitor: Bíróné Csóka Beáta. 17 órától a nap zárókoncertjén felléptek a partnerintézmény tanárai és tanulói.

2022. január 19-én zongora szakmai nap keretében kurzust tartott intézményünkben **Gáspárné Tóth Marica zongoraművész**, a miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Intézet tanára, aki a szakmai napon tíz tanulónkkal foglalkozott.

2022. május 11-én került megrendezésre intézményünkben a **„VIII. Mindannyian mások vagyunk" tehetségnap**, amelynek **célja:** a drámás, táncos, zenei és sporttehetségek bemutatása, az integráció elősegítése a drámapedagógia és művészetpedagógia módszereivel, a hátránnyal induló, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek integrált foglalkoztatása, a tehetségek bemutatása, érzékenyítés, közös alkotói tevékenységek megvalósítása, a közös élmény átélése. A projekt szervezője az Első Nyíregyházi Lions Club volt. Kilenc együttműködő és megvalósító partner fogott össze, hogy az esemény megvalósuljon. Intézményünk házigazdája és a hangszeres-énekes tanulói produkciókkal aktív résztvevője volt a napnak. Nagy örömünkre a rendezvény több sajtómegjelenést ért meg.

2022. május 18-án partnerintézményünk, a debreceni **Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakgimnázium** és Zeneiskola-Alapfokú Művészeti Iskola szakgimnáziumi vonós tanulói adtak színvonalas koncertet intézményünkben.

Akkreditáció

A Vikár Sándor Zeneiskola Tehetségpont 2019 márciusában kapta meg az ***Akkreditált kiváló tehetségpont*** címet, amely 3 évre szól, így az 2022. március 31-én lejárt volna. A Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége 2021 őszén a Tehetségek Magyarországa Projekt december 31-i zárása, illetve a pandémiás helyzet miatt nem tudta elindítani az akkreditációt. Idén ősszel szeretnék meghirdetni az akkreditációs felhívást, így addig a tehetségpontunk Akkreditált kiváló státusza megmarad.

Sikerek, versenyeredmények

A tanulmányi verseny szerepe jórészt az, hogy a (tehetséges) tanulók teljesítményéről adjon tájékoztatást a társaikkal való összehasonlítás segítségével. Iskolánk számos tanulója részt vesz házi, megyei, térségi, megyei, regionális és országos művészeti tanulmányi versenyeken.

A tanév eredményeiről, a versenyekről hazahozott díjakról, helyezésekről naprakész tájékoztatást nyújtunk (faliújság, honlap, közösségi oldal, nagyobb versenyeknél sajtómegjelenés). Tanév végén összefoglaló dokumentumban tesszük közé az eredményeket honlapunkon a **„Sikerek" menüpont** alatt.

Továbbtanulás

Tehetséggondozó munkánk kiemelt feladata a pályára való felkészítés, mely több éves szolgálatot, kitartást kíván valamennyi érintett résztvevőtől: tanuló-pedagógus-szülő. Reméljük, a felvételt nyert tanulók további tanulmányai gyümölcsöző lesz, és mindannyian helytállnak a zenei pálya csöppet sem egyszerű, de nagyon szép világában.

Szívből gratulálunk a Nyíregyházi Művészeti Szakgimnáziumba és a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakgimnáziumba felvételt nyert növendékeinknek és felkészítő tanáraiknak!

Császár-Tanaka Lelle – magánének szak, ütőhangszeres főtárgytanárai: Máté Márton *(Szegeczki Bence, Balogh János, Joó Csaba)*

Dinó-Koczka István Valentin – ütő, tanárai: Szegeczki Bence *(Szekér Attila, Joó Csaba)*

Domut Adrián – zongora, tanára: Tóth Olga (*A nyíregyházi intézményben vendégtanulói jogviszonya lesz, fő tanulmányait a Mátészalkai Esze Tamás Gimnáziumban kezdi el matematika-fizika szakon.)*

Fekete Noémi Vanessza – zongora, tanára: Radó Zsuzsa

Figus Illés Dániel – hegedű, tanára: Szabó Barbara *(Debrecen)*

Illés Péter – zongora, tanára: Pólikné Smid Ildikó

A tanulók elméleti felkészítője Forgács Zsuzsanna tanárnő.

Szabó Tünde Júlia
tehetségpont kapcsolattartó

10 KÉRDÉS – 10 VÁLASZ

Aki kérdez: Szabó Tünde Júlia
Aki válaszol: Nagyné Ligeti Edit

Rovatunkat a múlt évi lapszámunkban indítottuk el, akkor Tamás Attila intézményvezető felelt a kérdésekre. Idén Nagyné Ligeti Edit mesterpedagógus, volt kolléganőnk vállalta örömmel felkérésünket. Nagyné Ligeti Edit 36 évig volt intézményünk hegedűtanára. A tanítás mellett vezetői pozíciókat is vállalt számos éven át. Tanszakvezetői, majd 10 éven keresztül intézményvezető-helyettesi megbízást látott el. 13 évig vezette a Piccoli Archi Ifjúsági Zenekart. Jelenleg is az iskolánk vonós tanszakát támogató Pro Archi Egyesület elnöke.

1. Az aktív vagy a passzív pihenést részesíted előnyben?

– A pihenés számomra mindig akkor következik, ha a nap végén már nem tudok tovább tevékenykedni. Természetesen ekkor már csak passzív pihenésre vagyok képes. A nyaralások idején inkább szeretek kirándulni, úszni, mint egy helyben ülni.

2. Víz vagy erdő?

– Mindkettőt szeretem. A vizek közül inkább a szabad vizekben úszok szívesen. Ami az erdőt illeti, a hegyvidéki a kedvencem.

3. Tél vagy nyár?

– Inkább tavasz vagy ősz. Nem szeretem a ködös nyirkos hideget, de a kánikulát sem.

4. Könyvek vagy filmek?

– Korábban többet olvastam, manapság elcsábít a streaming szolgáltatók bőséges kínálata. Ennek ellenére mindig van egy megkezdett könyvem, csak tovább tart az elolvasása.

5. Szerinted a zenepedagógusnak milyen elengedhetetlen tulajdonságokkal kell rendelkeznie?

– A szakmai felkészültség mellett először is nagyfokú küldetéstudat szükséges ahhoz, hogy minden gyermeket a képességeik mértéke szerint próbáljunk hangszerre tanítani. A hangszertanítás eszköz és lehetőség a teljes személyiséget érintő komplex nevelésre. Elengedhetetlen a türelem, az empátia, a kreativitás. A siker elérését nem csak a versenyeredmények, a pályaorientáció, a sikeres szereplések jelentik. Örülnünk kell annak is, ha a szerényebb képességekkel rendelkező növendék hozza a tőle elvárható eredményt, örömmel és kitartóan tanul hangszert.

6. Melyik az a magyar közmondás, amiről azt érzed a legjobban jellemez téged?

– Mindent lehet, csak akarni kell.

7. Ki az a zeneszerző, aki a legjobban hatott rád eddigi életed alatt, és miért?

– Nem tudok csak egyetlen zeneszerzőt említeni. Mindig az hatott rám az igazán nagyok közül, akinek a műveit játszottam, vagy munkásságával foglalkoztam. Az első kedvencem Beethoven volt még középiskolás koromban. Szimfóniáinak szuggesztív, ugyanakkor lírai hangvétele a mai napig csodálattal tölt el. A főiskolán Wagnerért lelkesedtem. Nagy hatást gyakorolt rám „végtelen dallamainak" feloldódni nem akaró feszültsége. Majd Mozart következett, akinek zsenialitása azóta is lenyűgöz. Amikor a Piccoli Archi Zenekar vezetését átvettem, az olasz barokk szerzők, pl. Vivaldi, Corelli munkásságát találtam izgalmasnak.

8. Hiszel a véletlenekben?

– Életünket biztosan alakítják véletlen események, történések, de utólag többről bebizonyosodik, hogy szükségszerű volt a bekövetkezésük.

9. Mire, mikre, kikre vagy a legbüszkébb?

– Tanári pályám legjelentősebb korszakának azt az utolsó 13 évet tartom, amely a Piccoli Archi Ifjúsági Zenekar vezetését jelenti. Sikerként élem meg, hogy továbbra is meg tudtam valósítani minden évben a zenekar hagyományos hangversenyeit (Tavaszi virágcsokor, Aranyvasárnapi, majd Karácsonyi hangverseny), a zenekari táborokat a

Szatmári Zenei Napok hangversenyeket. Két országos zenekari versenyen I. és II. díjat nyertünk. Pályázatok írásával sikerült a programok anyagi forrásait megteremtenem.

Növendékeim közül arra a két növendékemre vagyok a legbüszkébb, akik bár nem a zenei pályát választották hivatásul, magas szintre jutottak hegedűtanulmányaikban, és felnőtt korukban sem hagyták abba a hegedülést. Pék Ádám, aki orvosként dolgozik, sok évig volt koncertmestere, szólistája a Piccoli Archi Zenekarnak. Csapó Márton, aki a papi hivatást választotta, szintén oszlopos zenekari tag volt. Sokszor fellépett szólistaként is. Kétszer játszott az „Ifjú tehetségek hangversenyén" a Szabolcsi Szimfonikus Zenekarral. Jelenleg Rómában tanul, és igen aktívan zenél, hegedül, kórust vezet.

10. Mindenkinek van bakancslistája. A tieden melyik az első három tétel?

– Róma, Amszterdam, Skócia.

KÖNYVAJÁNLÓ

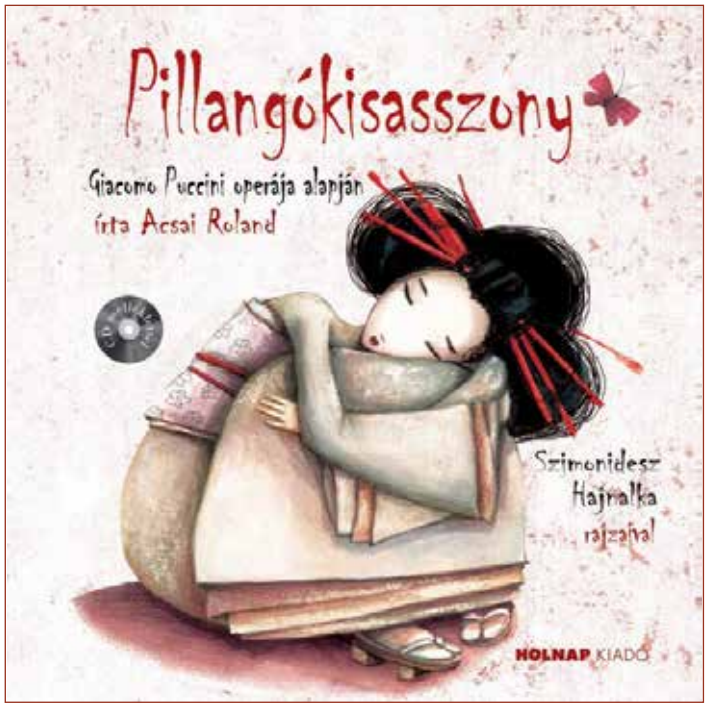

Pillangókisasszony

Giacomo Puccini operája alapján írta Acsai Roland

Szép és igényes kiadvány került a könyvespolcokra ezzel a mesekönyvvel, amely azért is értékes, mert egy felnőtteknek szóló operát ültetett át a szerző a gyermekek nyelvére. Sikerül úgy bemutatnia a Pillangókisasszony szomorú történetét, hogy az ő lelküket is megérintse. Bár tragikus hangvételű, a sok keserűség és fájdalmas esemény ellenére valójában a lélek szabadságáról szól.

A Pillangókisasszony Puccini három felvonásos operája, melyet először 1904-ben mutattak be. A kezdeti sikertelenség okán többször is átdolgozásra került, aminek meg is lett az eredménye, ugyanis mindmáig a legsikeresebb és legtöbbet játszott opera.

Az eredeti cselekmény során megismerkedhetünk Csocso-szánnal, a gésával, aki 15 éves korában házasságot köt egy amerikai tengerészkapitánnyal, Pinkertonnal. Az ő szerelmi tragédiáját követhetjük nyomon és a drámai végkifejletnek is tanúi lehetünk.

Acsai Roland feldolgozásában nem mellőzi az eredeti mű alapjait, viszont egy kicsit kikerekíti, ellágyítja a meséje során. Ebben a változatban például megismerhetjük Pillangó szüleit, Kicsi-szívet és Kicsi-kardot is, az ő szerelmük kezdetét és boldogságukat, melyből a leány megfogan.

Kicsi-szív és Kicsi-kard szerelme gyümölcseként megszületik Pillangó, a gyönyörű lány. Felcseperedve, szülőfaluját elhagyva Pillangó gésának szegődik a gonosz Goróhoz, majd beleszeret a Nyugatról érkezett katonába, Pinkertonba. De a fess fiatalember nem az, akinek mutatja magát, és a romantikus mese hamar drámai fordulatot vesz. A fiatal lányt kihasználják, eldobják, majd nem marad más választása, csak a halál - „A csalódás tűjével átdöfte a szívét....elrepült. Újra szabad lett.". A történet ugyanaz maradt, mint az eredeti, mégis egészen más. Összeköti a bánatot a szépséggel és a vígasztalással, a kegyetlenséget pedig ellensúlyozza a jóval és a tisztasággal. A szomorúságra rögtön gyógyírt hoz, és a mellékszereplő állatok jelenléte pedig megmelengeti a történetet.

Szomorú, csalódással teli, de felemelő történet. Az eredetihez képest nagyon sok új elem jelenik meg. Pillangókisasszony szüleinek a megismerkedése, a neve eredete, Goro gonoszságának az oka. A szereplők háttértörténetet kaptak. Így érthetőbbek voltak a cselekedeteik, jobban tudtunk kötődni is hozzájuk.

Gyönyörű illusztráció készült hozzá, ami Szimonidesz Hajnalka keze munkáját dicséri. Egyedi, igényes, stílusos rajzok, amelyeket leképezik a történetet, kiegészítik azt és öröm nézegetni a könyv olvasása közben.

Egy CD-melléklet is tartozik hozzá, melyen a zenemű részletei csendülnek fel (22 perces időtartamú, bár egy kicsit hiányolom belőle, hogy nincs rajta az opera legismertebb dala, a nagyária- *Un bel di vedremo* és a *Zümmögőkórus* sem).

Ajánlom ezt a könyvet kicsiknek és nagyoknak, gyermekeknek és felnőtteknek, mert bár az elmúlás mikéntjével is szembesít, tragikus történetet mesél el, mégis bájosan, érthetően, érzékenyen, humorral és kedvességgel próbálja a szerző oldani a cselekmény feszültségeit és mindenki számára megértetni és befogadhatóvá tenni.

(Holnap Kiadó, Budapest, 2019,
78 oldal, keménytáblás)

Olajosné Lahocsinszky Ágnes
zeneismeret tanár

VERSENYBESZÁMOLÓK

Életem első fagottversenye

A zene számomra több mint egy szó, felszabadít és sokszor, ha csak meghallom, boldogsággal tölt el. Ha valamit szeretsz, akkor azt élvezd is, és ne csak valakiért, vagy valamiért tedd.

Mikor elérkezett a várva várt nap, és indultunk Miskolcra, a fagottversenyre, nagyon sokat izgultam azon, hogy vajon hogyan fogok teljesíteni. A vonaton az anyukámmal és a tanárommal utaztam, de sajnos útközben le kellett szállnunk egy baleset miatt, ezért várakoznunk kellett. Nagyon féltünk, hogy nem fogunk odaérni időben, de szerencsére mégis sikerült. Mindennapos gyakorlással és persze tanárom biztató szavaival könnyebben elértem célomat. Amikor vége lett a versenynek, úgy döntöttünk, hogy elmegyünk megnézni az Avasi kilátót, anyukámmal és Vera nénivel. Gyönyörű volt és nagyon tetszett a kilátás. Megnyertem, és ezt köszönöm mindenkinek, aki hitt bennem. Főleg Vera néninek.

Pintér Léna, Vatainé Facsar Veronika tanárnő növendéke

XI. Országos Czidra László Furulyaverseny

Háromévente kerül megrendezésre az országos furulyaverseny, amit Czidra László tiszteletére, az ő nevét viselve rendeznek. Ez egy kétfordulós verseny, melynek előválogatóit az ország több pontján rendezik meg és az itt legtöbb pontot elért diákok jutnak be az országos döntőbe. Az idei volt a harmadik alkalom, amikor én is részt vehettem ezen a versenyen. Ez a megmérettetés három év kemény munkáját tükrözi, de mégis a legtöbb energiát a verseny előtti utolsó évben fektetjük bele. 2022 februárjában került sor az előválogatóra, ahol nagyon szép eredményt elérve jutottam tovább az országos mezőnybe mind szóló, mind kamara kategóriában. Ezután vette kezdetét az igazi hajrá, hiszen április 8-tól 10-ig Budapesten kellett a döntő alkalmával színpadra állnunk. A verseny és a felkészülési időszak is egy maradandó élmény számomra, hiszen a sok gyakorlás és kemény munka során jó hangulatban telnek a próbák. A felkészítő tanáromtól Purné Orha Andrea tanárnőtől rengeteget tanulok, nagyon nagy szerepe van abban, hogy az idei évben is ilyen gyönyörű eredménnyel végeztem, hiszen szóló kategóriában harmadik helyezettként állhattam dobogóra. Kamara kategóriában első helyen végeztünk három furulyatársammal, Andrea tanárnő mellett Pur Tibor tanár úr volt a segítségünkre. A próbák során számomra a legizgalmasabb, amikor már zongorakísérettel is gyakorlunk, hiszen a darabok így hangzanak a legszebben. Az idei évben is a korrepetitorom Tamás Attila a Vikár Sándor Zeneiskola intézményvezetője volt. Bár még csak kevés idő telt el a verseny óta, én máris nagy izgalommal várom a következő alkalmat, hisz minden verseny egy újabb kihívást tartogat, és természetesen azon fogok dolgozni, hogy legközelebb is ilyen felkészülten és ilyen eredményekkel képviseljem zeneiskolánkat.

Czuczor Lilla

Az Oktatási Hivatal által szervezett tanulmányi versenyen Andrea néni furulyásai több évtizede képviselik és öregbítik a zeneiskola és Nyíregyháza hírnevét. Én személy szerint már másodszor vehettem részt a budapesti döntőn, ahol nagyon nagy sikerünk volt és a csodálták a Vikárban folyó szakmai munkát. A fellépésünk után nagyon sok ismeretlen ember gratulált és együtt örült velünk. Ez számunkra igen megható volt. Nagyon jó érzés volt nyíregyházinak lenni és büszkék voltunk arra, hogy a Vikárból érkeztünk.

A felkészülés időszaka is nagyon izgalmas volt, de legalább én nem idén érettségizem, mint Zsófi és Petra. Nagyon sok időnket és energiánkat fektettük a felkészülésbe. Mindenki a lehető legjobb teljesítményt akarta nyújtani. Nem volt zökkenőmentes az országosra vezető út, a területi válogató előtt pár héttel ugyanis mind otthon feküdtünk betegen.

Borzasztóan örültünk, amikor megtudtuk, hogy továbbjutottunk. Ezek után keményen és rengeteget próbáltunk, hogy meg tudjuk mutatni igazi tudásunkat. A próbák mind remek hangulatban és családias környezetben teltek, közben jobban összekovácsolódott a kis csapatunk is. A döntő előtt természetesen nagyon idegesek voltunk, bennünk volt a drukk és a bizonyítani akarás, még néhány könny is kicsordult. Mindezek ellenére, amint felléptem a színpadra, minden aggodalmam elszállt. Őszintén, ilyen kellemesen még életemben nem éreztem magam egy fellépésem alatt sem és a lányokon is ugyanezt éreztem. Nagyon felszabadultan és boldogan játszottunk.

Felkészítő tanárainknak Purné Orha Andreának, Pur Tibornak és Tamás Attilának a szakmai tanácsok mellett köszönjük a nyugodt környezetet, a rengeteg bíztatást és szeretetet. A segítségük nélkül nem tudtuk volna a legjobbat nyújtani.

Kereskényi Fanni

A Vikár Sándor Zeneiskola növendékeiként idén is részt vettünk a XI. Czidra László Országos Furulyaversenyen. A felkészülést tavaly októberben kezdtük meg a darabok kiválasztásával. Egyéniben és kamara kategóriában is lehetett indulni. Mindkét kategória esetében az első megmérettetés a területi válogató volt 2022 februárjában. Mivel itt a legjobb eredményt érte el

kamarazenekarunk, továbbjutottunk az országos fordulóba, melyet hagyományosan Budapesten rendeznek meg egy 3 napos versenysorozat keretében. Zenekarunkkal a második versenynapon adtuk elő a választott darabjainkat. A döntőig vezető út nem volt könnyű, nagyon sok munkát és kitartást igényelt tőlünk és a felkészítő tanárainktól, Andrea nénitől és Tibi bácsitól egyaránt. A felkészülés 5 hónapja során az otthoni gyakorláson túl a zeneiskolában sokszor heti 3-4 alkalommal és szombaton is próbáltunk hosszú órákon keresztül, de a sok munka meghozta a gyümölcsét. Kamarazenekarunk országos 1. helyezést ért el, ami nagy öröm volt mindannyiunk számára. Ezzel a helyezéssel a verseny zárónapján a gálaműsor keretében ismét színpadra léphettünk, hogy immáron felszabadultan, versenydrukk nélkül, örömzenélésben lehessen részünk.

Nagyon boldogok vagyunk, hogy a Vikár Sándor Zeneiskola növendékeiként a magas szintű oktatás következtében ilyen élményekkel gazdagodhattunk. Felkészítő tanárainkon kívül köszönjük a zeneiskola igazgatójának, Attila bácsinak a támogatását is.

Simon Janka

A XI. Czidra László Országos Furulyaverseny döntője április 8-10-ig tartott. Nagy izgalommal készültünk rá. Sok próba, gyakorlás előzte meg, már több hónappal előtte elkezdtük tanulni a darabokat, hogy mindannyian a legjobb formánkat hozzuk, de az az igazság, hogy ez nekünk nem volt megerőltető munka, mert nagyon szeretünk együtt kamarazenélni. A válogatón szereztünk egy kis tapasztalatot, és így ott már magabiztosabbak voltunk. A versenyen az is számított, hogy nem csak magunkért, hanem egymásért is izgultunk. A korcsoportunkban sikerült első helyezést elérni, így a díjkiosztó gálán már megkönnyebbülten örömzenélhettünk.

Olajos Réka

Tizenkét év alatt már harmadik alkalommal jutok el az Országos Czidra László Furulyaverseny döntőjébe. Három évvel ezelőtt is a dobogó legfelső fokán állhattam szóló és kamara kategóriában is. 2022. április 10-én is sikerült ezt megismételni, aminek nagyon örültem: szólistaként második lettem, a kamara kategóriában pedig elsők lettünk a lányokkal.

Számomra ez az időszak elég nehéz volt, hiszen idén érettségizem és nehéz volt az iskolában és a zeneiskolában is egyaránt jól teljesíteni. Rengeteg erőnket és időnket fektettük bele a versenybe, sok nehézséggel találtuk magunkat szemben a vírushelyzet miatt a felkészülés során, de megérte, hiszen meglett az eredménye.

A próbák rendkívül élvezetesek voltak. A területi válogató előtt hatalmas izgalom volt, hiszen az elmúlt években nem volt lehetőségünk színpadra lépni, szerepelni, ez volt az „első" fellépésünk, amelynek igen nagy tétje volt. Hihetetlenül boldogok voltunk, mikor megtudtuk, hogy továbbjutottunk, és nem sokkal a válogató után ismét buzgón, minden erőnkkel gyakorolni kezdtünk, hogy a legjobb formánkat hozhassuk ki magunkból a döntőn. Úgy érzem a felkészülés alatt sokkal közelebb kerültünk egymáshoz tanárainkkal, a kamara csoport tagjaival is.

A döntő napján rettentő nagy izgalom volt, mégis mikor felmentem a színpadra teljesen megnyugodtam és minden tudásommal, élvezettel játszottam, a többieken is ezt tapasztaltam. Hihetetlenül hálás vagyok felkészítő tanáraimnak, Purné Orha Andreának, Pur Tibornak és Tamás Attilának, hiszen mindent megtettek értünk, rengeteg szeretetet adtak és bíztattak bennünket.

Életemben – mivel most érettségizem – lezárul a zeneiskolás korszak. Soha nem fogom elfelejteni az itt töltött éveket, Andrea néni furulyaóráit, a magas színvonalú szakmai munkát, a szeretetet, a folyamatos pozitív megerősítést, a közösséget, ahova tartozhattam. Rengeteg tudással és élménnyel gazdagodtam, amit magammal viszek és mindig hálás szívvel fogok visszagondolni zeneiskolámra.

Pristyák Zsófia Zsuzsanna

MIÉRT SZERETEK ZENEISKOLÁBA JÁRNI?

Nagyon szeretünk zeneórára járni, mert kedvesek a tanárok.

Az osztálytársaink és a barátaink közül többen is járunk, van, aki zongorázik.

Én azért iratkoztam be a zeneiskolába, mert szerettem volna furulyázni, nagyon szép a hangja.

Én először zongorára jártam, de a szolfézson olyan jól éreztem magam, hogy beiratkoztam furulyázni is Csilla nénihez. Így most mind a két hangszerre járok.

Azért is szeretünk még járni, mert Csilla néni sokszor megdicsér minket, még akkor is, ha nem gyakoroltunk, vagy nem úgy sikerül valami, ahogy az igazából kellene. Ő mindenben talál jót.

Együtt is szoktunk zenélni furulya órán, és szolfézson is nagyon jó, amikor elénekeljük a kedvenc dalainkat, vagy egymással versenyezhetünk a ritmusírásban, hogy kinek sikerült jobban. Néha káosz lesz, mert sokat nevetünk.

Csilla néni nagyon kedves, segítőkész, sokat tanulunk tőle. Példamutató a stílusa, mert türelmes, és akkor is meghallgat minket, ha bánt valami.

Sokat vagyunk vele zeneórán kívül is, mert szeretjük őt.

Azért járunk hozzá és gyakorolunk, hogy minél több mindent tanuljunk tőle, mert ő egy professzor.

A szüleinknek nagyon tetszett a felvétel, amit a zeneiskolában készítettünk. Nekünk az a szép hangversenyterem tetszett.

Jó itt lenni, furulyázni, énekelni, vagy csak úgy együtt lenni.

Kiss Emília és Vámosi Natasa,
Dallos Csilla tanárnő növendékei

* * *

Hogy miért szeretek a Vikárba járni? Egyszerű kérdés. Mert menőnek érzem magam tőle. De ne szaladjunk ennyire előre, hiszen ez az érzés lassan tíz, vagy talán több éve, hogy tart. Egészen kicsi koromban, amikor még nem tudtam befolyásolni a döntéseimet, kedves szüleim segítettek a választásban. Azt szerették volna, ha a Kodály Zoltán Általános Iskolában folytatom a tanulmányaim. Remek ötletnek bizonyult, de sajnos az én hangom nem volt a legszebb madárcsicsergés. Ez igen nagy probléma volt mindaddig, amíg édesanyám rá nem talált a Vikár Sándor Zeneiskolára, ahol óvodás gyerekeknek is tartottak zenefoglalkozást. A tanárnő, Forgács Zsuzsanna egyből megszerettette velem a zenét és ettől a pillanattól kezdve megszállottjává váltam és még mindig a függője vagyok.

A vikáros életem története a sikeres kodályos felvételim után kezdett el kibontakozni, amikor eldöntöttem, hogy hegedülni szeretnék. A beiratkozáskor történt eseményeket akár a véletlennek is mondhatnám, de én úgy gondolom, hogy minden okkal történik, ugyanis nem kerültem be ahhoz a tanárnőhöz, akihez a többi hegedülni vágyó barátom, mert a jelentkezéssel egy kicsit megcsúsztam, így hasonlóan hozzám, de kicsit más értelemben a pályáját éppen akkor kezdő tanárnőhöz kerültem, Soltész-Jakimcsuk Ildikóhoz. Ő az a személy, aki arra a dologra tanított meg engem, amire a legbüszkébb vagyok és egész életemben a legbüszkébb leszek. Ehhez a Vikár Sándor Zeneiskola járult hozzá, ahova mindig meleg szívvel megyek és üdvözlöm az évek alatt jól megismert portás bácsit és megannyi tanárt.

Be kell vallanom, hogy a hegedűtanulás által, de főként a Vikár atmoszférája és kedves tanárnőm tanítási módszerei mutatták meg nekem, hogy zenélni igenis menő. Az az érzés hogy te tudsz valamit, ami nem egy átlagos dolog rengeteg önbizalmat tud adni. Látni olyan emberek szemében a csodálatot - egy számomra már mindennapi dologban -, akik nem értenek a zenéhez egyszerűen lenyűgöző és minden pillanatban felemelő érzés.

A Vikár, a zene és amik ezzel járnak formálták a jellemem. Az élmények, fellépések, gyakorlással töltött órák tettek azzá az emberré, aki vagyok. Egy olyan emberré, aki sosem fogja elfeledni a zenét, és ahogy csak tudja, közvetíteni fogja másoknak: felnőtteknek és gyerekeknek, hiszen mindenkinek meg kell tapasztalni a zene adta érzelmeket.

Visszatérve a kezdetekhez: amilyen kicsi óvodás voltam, most sajnos a 18. évemet töltöm. Lassan magam mögött kell hagyni ezeket az éveket és előre tekinteni, újabb lehetőségeket találni, hogy az egyetem mellett is szerves részét képezze az életemnek a hegedű, a zene, és a zeneiskolámban megtanult dolgok. Köszönöm a sok-sok évet és a megannyi kedves szót tanáraimtól és kollégáiktól. Köszönöm a Vikár Sándor Zeneiskolának, hogy egy életre szóló kalandban indított el.

Simkó Boglárka

ISKOLAI MUNKÁNK ÉRTÉK LETT

Két évvel ezelőtt kaptuk azt az örömteli hírt, hogy a jelölést a Nyíregyházi Települési Értéktár Bizottság elfogadta, ezáltal a **Vikár Sándor Zeneiskola-Alapfokú Művészeti Iskola pedagógusainak és tanulóinak kimagasló kultúraközvetítő zeneművészeti tevékenysége** egyike lett azon nemzeti értékeknek, amelyre büszkék a város lakói. Az értéktárba vételről szóló emléklapot 2022. május 13-án a városnapi ünnepségsorozat keretében adta át Nyíregyháza Megyei Jogú Város polgármestere, Dr. Kovács Ferenc polgármester úr Tamás Attila intézményvezető úr, értékgondnok számára.

A rendezvényre meghívást kapott Szabó Tünde Júlia intézményvezető-helyettes, mint javaslattevő. Az ünnepélyes átadót előadásával színesítette Purné Orha Andrea és Pur Tibor (Muzsika Zeneiskola) országos furulyaversenyt nyert közös kamaracsoportja.

(*Képek: szon.hu – Pusztai Sándor; nyiregyhaza.hu – Szarka Lajos)*

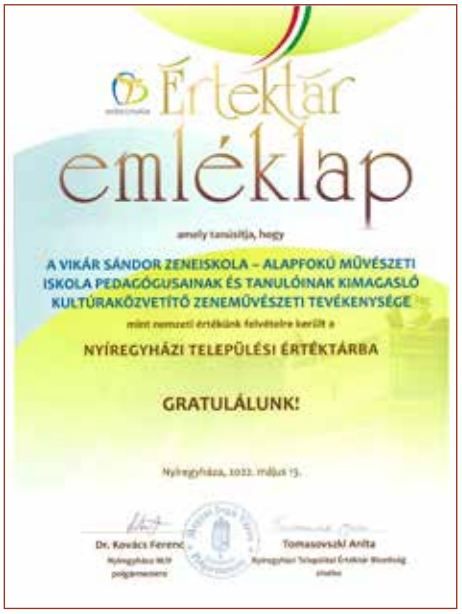

Értéktár emléklap

amely tanúsítja, hogy

A VIKÁR SÁNDOR ZENEISKOLA – ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGUSAINAK ÉS TANULÓINAK KIMAGASLÓ KULTÚRAKÖZVETÍTŐ ZENEMŰVÉSZETI TEVÉKENYSÉGE

mint nemzeti értékünk felvételre került a

NYÍREGYHÁZI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁRBA

GRATULÁLUNK!

Nyíregyháza, 2022. május 13.

Dr. Kovács Ferenc polgármester

Tomasovszki Anita

KELLEMES NYÁRI SZÜNETET, JÓ PIHENÉST KÍVÁNUNK!

◆ **Az újságot szerkesztette:** *Szabó Tünde Júlia intézményvezető-helyettes* ◆ **Elérhetőségünk:** *Vikár Sándor Zeneiskola-Alapfokú Művészeti Iskola* ◆ *4400 Nyíregyháza, Kürt u. 5-11. Telefon: 06-42/504-345* ◆ **E-mail:** info@vikarzeneiskola.hu ◆ **Honlap:** http://www.vikarzeneiskola.hu ◆ **Facebook:** https://www.facebook.com/vikarsandorzeneiskola/ ◆ **Készült:** *Örökségünk Könyvkiadó Kft-ben, 2022 májusában* ◆ *Valamennyi közzétett fotó megjelentetése (amennyiben a forrásmegjelölés nem az internet) a képeken szereplők hozzájárulásával történt. Címlap fotó: pinterest.com* ◆